

26 teşrinisani 1339 tarihli posta kanununun bazı mevadının tadiline dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 4 haziran 1928 - Sayı : 904)

No.
1320

BİRİNCİ MADDE: 1 inci muaddel madde — Posta idaresi, posta ve telğraf havalenameleriyle kıymetli müraselâtın icabı hale göre kıymet ve adetlerini tahdide ve bileümle mevad mürasilenin ebat ve sıklıklarını ihtiyacat ve muamelâtın muktaziyatına tebean tayine mezundur.

İKİNCİ MADDE: 5 inci muaddel madde — Posta idaresinin inhisarı altında olan maddeler şunlardır:

(A) Mektuplar,

(B) Açık muhabere varakaları,

Ancak resmî daireler arasındaki muhabereye ait evrak ile efradın kendi işlerine mütaallik olarak adamları vasıtasile teati edecekleri mektuplar ve açık muhabere varakaları ve bütün nakliyat şirketlerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtaları ile taşıyacakları evrak ve aynı kazanın ve hem hudut kazaların henüz posta teşkilâtı bulunmayan yerleri arasında teati edilecek müraselât inhisardan müstesnadır.

ÜÇÜNCÜ MADDE: 6 inci muaddel madde — Posta idaresi, lüzum göreceği yerlerde posta merkezleri veya satış şubeleri tesis ve bunlardan mevcut olanları Dahiliye vekâletinin muvafakatile lâğvetmek ve bütün merkez ve şubelerde yapılacak işlerin nevelerini tayin eylemek ve icap eden yerler arasında muayyen günlerde posta teatisini temin için belediyeleri ve köy ihtiyar meclislerini mezun kılmak hakkını haizdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE: 7 inci muaddelmadde — Hükûmet postaca alınacak ücretleri müş'ir pullar, açık muhabere varakaları, zarflar ve kuşaklar çıkarmağa ve ücret alma makineleri kullanmağa ve bunlardan kullanılmakta bulunanlar ile ilerde kullanılacak olanların meriyet müddetini ve mübadele şartlarını tayine ve bazı müesseselerin raklâm maksadile tabettirecekleri küçük kıtadaki etiketleri muayyen müddetlerle ve bir ücreti mahsusa mukabilinde post amüraselâtı üzerlerine yapıştırmağa mezundur.

BEŞİNCİ MADDE: 9 uncu muaddel madde— Hükûmet, posta ittihadı umumisi esasına tevfikane cenebi memleketler ile posta münasebatını tesis ve tanzime ve bu bapta husûî mukavele ve itilâflar aktine ve bunlar mucibince alınması lâzımgeçen ücretlerin tayinine mezundur.

ALTINCI MADDE: 11inci muaddel madde — Mektupların beher yirmi gram ve küsurundan şehir dahili için dört ve şehir harici için altı ve açık muhabere varakalarından şehir dahili için üç v eşehir harici için dört kuruş ve bunların cevaphılarının her bir kısmından aynı ücret alınır.

YEDİNCİ MADDE: 12inci muaddel madde — Bir nama gönderilecek gazeteler ile en az üç ayda bir defa intişar eden her türlü mevcut risaleler ilâveleri de dahil olduğu halde beher elli gram ve küsurundan on para ve evrakı matbua paketlerinin beher elli gram ve küsurundan bir kuruş ve mesaliha dair evrak paketleri ile ticarî eşya nümunelerinin keza beher elli gram ve küsurundan iki kuruş ücret alınır. Ancak

mesaliha dair evrak paketleriyle ticarî eşya nümuneleri ücretleri hiç bir zaman beş kuruştan dun olamaz. Körlerin kullanmasına mahsus matbua paketlerinin beher beşyüz gram ve küsuru için istisnaen bir kuruş alınır.

Maarif vekâletince mekteplerde okutulması kabul ve listesi posta ve telgraf ve telefon müdüriyeti umumiyesine tevdi edilen kitapların beher elli gram ve küsurundan on para posta ücreti alınır. Şu kadar ki mezkûr maddelerin posta idaresince nakliye ücreti verilen sürat katarları ile taşınmaları istenilirse bunlar için iki kat ücret alınır.

SEKİZİNCİ MADDE: 17 inci muaddel madde — Ödemek şartlı müraselât için mutat ve lâzım olan ücretlere ilâve olarak mahreçte tahsiliye ücreti namile beş kuruş ile mevritte ödenmesi meşrut mebalîğ için tanzim olunacak posta havalenamesinin muayyen ücreti alınır. Mezkûr havalename ücreti ödenmesi meşrut mebalîğten tenzil suretile alınır. Bedeli meşrut miktarı lira ve kuruş üzerine konulacak ve para küsuru olmayacaktır.

DOKUZUNCU MADDE: 21 inci muaddel madde — Gönderenlerden peşin alınmak üzere posta paketleri ücretleri şunlardır:

Evvelen: Taşıma vasıtaları vapur veya demiryolu olan paketler:

1 - A - Bir deniz kıyısında veya bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden yirmi kuruş.

(B) - İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

(C) - Bir deniz kıyısı ile bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

(D) - İki deniz kıyısı ile iki demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş.

(H) - Üç kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş.

2 - A - Karadeniz ve akdeniz birer muntaka teşkil eder. « Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyat için bir deniz sayılıp karadeniz veya akdeniz kıyılarındaki postahaneler ile olacak nakliyat için ayrıca bir deniz sayılmaz.

(C) - Deniz kıyısından veya demiryolu durağından on kilometre içeride bulunan yerler kıyıda veya demiryolunda sayılır.

(D) - Aşağıdaki hatlar birer kol demiryolu sayılır:

İstanbul - Edirne arası [Alpollu - Kırklar ile şubesi beraber].

Haydar paşa - Konya arası [Adabazarı - Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayunt Kütahya şubeleri beraber].

Ankara - Kayseri - Sivas arası.

Konya - Meydanı ekbez arası [Mersin ve Yenice ve Piyas şubeleri beraber].

Meydanı ekbez - Nusaybin arası [Derbesiye - Mardin beraber].

İzmir - Karahisar arası [Manisa - Bandırma şubesi beraber].

İzmir - İğridir arası [Torbalı - Bayındır - Ödemiş - Tire, Reşadiye - Söke, Sultanhisar - Denizli, Sütlâç - Çivril şubeleri beraber].

Samsun - Sivas arası.

Erzurum - Kızılçakçak arası.

Bursa - Mudanya arası [İstanbul - Mudanya - Bursa bir kol sayılır].

Memlekette yapılacak demiryollarının her bir kolu posta şebekesine göre posta idaresince tayin olunur.

Saniyen - Mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp karadan otomobil , araba ve beyğir gibi diğer vasıtalar ile taşınacak posta paketleri için

merbut haritada gösterilen mütakalara göre ücret alınır. Bir mütaka içinde teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan on yedi buçuk, mülâsık olan mütakalar arasında teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan yirmi beş ve aralarında bir veya daha fazla mütaka bulunan merkezler arasında teati edilecek posta paketleri için beher kilogram ve küsurundan otuz kuruş ücret alınır.

Salisen - Deniz kıyısında ve demiryolu üzerindeki postahanelerle içeride bulunup demiryolu ve vapur bulunmayan yerler arasında teati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile taşınsa dahi yine saniyen fıkrasında gösterilen ücrete tabidir.

Kıymetli posta paketlerinin beher bin kuruş veya kesrinden on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliğleri ve post-restant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş arziye ücreti alınır. Mezkûn ücret her bir kıymetli paket için bin iki yüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruşu tecavüz edemez.

Kıymeti mukaddereli mektup veya kıymetli kıymetsiz posta paketlerini posta merkezinin tevzi dairesinde ikametgâhında teslim ettirmek isteyen mürsil veya mürselüleyhten kıymeti mukaddereli mektupların beheri için ayrıca on beş ve paketlerin beheri için yirmi beş kuruş ücret alınır.

ONUNCU MADDE: 22 inci muaddel madde — Her bir abone kutusundan seneliği peşin olarak birinci sınıf merkezler için yedi yüz elli, ikinci sınıf merkezler için beş yüz, üçüncü sınıf merkezler için üç yüz kuruş alınır. Abonman aylık olursa birinci sınıf için yetmiş beş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş alınır.

Aylık olmıyan abonmanlar müddetleri ne olursa olsun bunlardan yukarıda gösterilen sınıflar itibarile kaydedildikleri ayın tam ücreti alınır.

ON BİRİNCİ MADDE: 24 üncü muaddel madde — Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş ücret alınır.

ON İKİNCİ MADDE: 27 inci muaddel madde — Mürsil hini tevdiye taahhütlü maddeler ile kıymeti mukaddereli mektupların ve posta paketlerinin teslimini ve havalenamelerin tediyesini müş'ir ilmühaber isterse beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve tevdiyen sonrâişbu maddelerin her biri hakkında istiyeceği ilmühaber için on iki kuruş ücret alınır. Mürsil işbu maddelerden hatta adı müraselâtın her hangi biri hakkında muhtacı muhabere bir talepte bulunursa bunun için dahi posta ücreti olmak üzere kezalik 12 kuruş alınır. Ancak bidayette iade ilmühaberli olarak postaya verilen maddeler hakkında vukubulacak istilâm için başkaca hiç bir ücret alınmaz.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE: 28 inci muaddel madde — Mürsiller tarafından geri alınan veyahut müebir sebepler dolayısıyla mevritlerine kadar götürülmesi kabil olmayarak mürsillerine geri verilen her türlü müraselâtın posta ücretleri geri verilmez.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE: 32 inci muaddel madde — Saniyen: kıymeti mukaddereli posta paketlerinden veya kutularından başka müraselâtın içlerine meskûkât ve işlenmiş veya işlenmemiş altın ve gümüş ile kıymetli taşlar ve mücevherler ve bu kabil kıymetli maddeler konulması.

Rabian: Her türlü müraselâtın içlerine umumî adap ve ahlâka mugayir ve asayışı muhil ve hükümetçe vücudu ve intişarı memnu maddeler ile tabiatları ve mahiyetleri itibarile posta memurlarını tehlikeye düşürecek ve muhabere maddelerini kirletecek ve bozacak veya parlayıp alevlenecek veyahut patlayarak ateş alabilcek

ve bunlara benziyen sair tehlikeli meddeler ve (Arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere) canlı ve (Kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan başka) cansız hayvanlar ve haşereler konulması.

Sadisen: Memnuiyeti kükûmet kanunu ve nizamnamelerinde tasrih edilen esyanın bileümle müraselât derununa ithali.

Sabian: Dahilî ve haricî muhabere maddeleri içinde kokain, afyon, morfin vesair uyuşturucu maddeler gönderilmesi yasaktır. Ancak bunların tıbbî bir maksat ile gönderildikleri, gönderenlerce isbat edilirse posta paketleri içinde kabul ve naklulabilir.

ON BEŞİNCİ MADDE: 39 uncu muaddel madde — Müraselât ve mebalîğin hepsinin postaya tevdi tarihini ertesi gününden itibaren mürsilin bunların hakkında ancak bir yıl içinde malûmat istemeğe hakkı vardır. İşbu malûmatı istemek için müraacaat edilen tarih tazminat verilmesi müddeti için dahi başlangıç sayılır ve tazminat, başlangıç sayılan mezkûr müraacaat tarihinden itibaren nihayet altı ay içinde verilir. Şukadar ki müebir sebeplerle bu bapta tahkikat işbu altı ayın sonuna kadar bitirilmemiş olursa tazminatı vermek tahkikatın bitmesine bağlı kalır. Gerek tahkikatın neticesinin gecikmesi ve gerek ziyat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin müebir sebeplere istinadı hakkında ihtilâf çıkacak olursa mahkemei aidesinin netice hükmüne tebaiyet olunur. Mürsilin idarece verilmesi kararlaştırılan tazminatı istemek ve almak hakkı müraselât ve mebalîğin tevdi tarihini ertesi gününden itibaren üç yıl geçtikten sonra sakıt olur bu gibi hallerde müraselât sahiplerinin bu müraselât üzerindeki bütün hakları idareye geçer.

ON ALTINCI MADDE: 40 ıncı muaddel madde — Posta inhisarına tabi mevadî nakledenlerden bir liradan on liraya kadar cezayı naktî alınır ve ayrıca işbu kaçak müraselâtın iki kat posta ücreti istifa olunup bir katı bu kaçağı tutanlara verilir.

ON YEDİNCİ MADDE: 42 inci muaddel madde — Kıymeti mukaddereli diye postaya verilen müraselâta hile kastile kıymetli maddeler konulmadığı veya muhtevalarına hakikî kıymetlerinden fazla kıymet takdiri veya muhabere maddelerinden her hangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrâh maddeleri ihtiva eylediği sabit olursa mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar naktî ceza alınır veya bir aydan bir yıla kadar kendileri hapsolünür.

ON SEKİZİNCİ MADDE: 47 inci muaddel madde — Posta ve telgraf ve telefon idaresince tayin olunan posta ve telgraf müfettişleri, merkez müdiranı, posta seyyar ve nakliye memurları işbu kanun ile menedilen efal ve harekâtı taharri ve tetkika mezdurlar. Memurini zabita ile rüsumat memurları dahi beşinci maddede ahkâmının icrasını teminen aynı salâhiyeti haizdirler.

ON DOKUZUNCU MADDE: 50 inci muaddel madde — Otuz ikinci maddenin fıkrâi saniye ve salise ve sabiasında musarrâh mevadî veya gümrük resmine tabi esyayı havi bulunduğu hissolanan dahilî ve haricî mektupların açılması mevrit postahanelerce sahiplerine teklif edilir. Bunların muvafakatı halinde mezkûr müraselât postahanelerce teşkil edilecek bir heyet ile beraber kendilerinin huzurunda açılır. Muvafakat edilmezse dahilî müraselâtın açılması yine heyet huzurunda resen icra ve zikrolunan meddeleri muhtevi olmyanları sahiplerine teslim ve muhtevi olanları hakkında bunları memnu kılan kanunlar ve nizamnameler ahkâmı dairesinde muamele olunur. Haricî mektuplar ise açılmaksızın mahreçlerine geri gönderilir. Bu suretle açılan mektupların içlerinden mezkûr ikinci fıkrada gösterilen meddeler çıkarsa işbu maddelerin posta veya gümrük me-

murları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde ayrıca bir posta ücreti alınarak sahiplerine teslim kılınır. Mezkûr mektupların içlerinde evrakı naktiye bulunursa bu evrakın kıymetinin kezaîlik yüzde onu nisbetinde bir ücret alınarak sahiplerine teslim olunur.

Açılan haricî mektuplar, içlerinden mebhûs fıkraî saniiyede gösterilen meddeler (Meskûkât müstesnadır) çıkarsa tekrar kapatılarak bir sağlam ve dayanıklı zarfa konular ve mahreçlerine geri gönderilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı naktiye çıkanları taahhütlü ise usulen sahiplerine teslim olunur. Adi ise kezaîlik mahreçlerine geri gönderilir. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkûr hususî itilâflara müsteniden bazı ecnebi memleketler ile teati olunan yeşil etiketli mektuplar bu madde hükmünden hariçtir.

YIRMİNCİ MADDE: 51 inci muaddel madde — her ne sebeple olursa olsun mürselileyhlerine verilememiş olan adi ve taahhütlü mektuplar ile muhabere maddelerinin cümlesi derhal ve (Post restant) işaretile gelenler ile, saklanmaları mürselileyhleri tarafından yazı ile istenilenler iki ay müddetin sonunda mahreçlerine geri gönderilir.

Mürsilleri belli olanlar merkezce sahiplerine verileceği gibi belli olmiyanlarda dahi, müracaat vukuu beklenerek adileri üç ay, taahhütlüleri bir yıl müddetle saklanır ve usulen ilân edilir. Bu müddetlerin sonunda sahipleri çıkmıyanlar posta idaresince açılarak muhtevaları delâletile sahipleri bulunabilenlere kendilerine verilir. Bulunamıyanlar da yakılır.

Açılanların içinden kıymetli maddeler çıkanlar müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanır.

Ondan sonra bunlar idarenin malı olur.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Tayyedilmiştir.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye vekili memurdur.

28 mayıs 1928

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	26 - 5 - 1928 tarih ve 1/163 numaralı tezkere ile
<i>Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müs'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevru tezkere tarih ve numarası</i>	:	28 - 5 - 1928 ve 1/294
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt coridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa 3 102 4 310,352:357
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	376